

2024Z15079

Vragen van het lid **Lahlah** (GroenLinks-PvdA) aan de Minister van Justitie en Veiligheid over *het bericht 'Grondrechten onder druk: demonstratierecht slijt politiek en samenleving'* (ingezonden 4 oktober 2024).

Vraag 1

Bent u bekend met het artikel «Grondrechten onder druk: demonstratierecht slijt politiek en samenleving»?¹

Vraag 2

Wat is uw definitie van een vreedzame demonstratie? Hoe ziet u de balans tussen handhaving van de openbare orde en het waarborgen van het recht op vreedzaam protest en hoe voorkomt u dat vreedzaam protest ten onrechte als ordeverstoring wordt gekwalificeerd?

Vraag 3

Deelt u de mening dat de vrijheid om te demonstreren nooit afhankelijk mag zijn van de mate waarin het past binnen de over het algemeen gedeelde maatschappelijke consensus? Hoe gaat u ervoor zorgen dat juist ook ongemakkelijke, provocerende protesten hun plek behouden binnen onze democratie?

Vraag 4

Hoe gaat u uw voornemen invullen om scherper onderscheid te maken tussen vreedzaam demonstreren en openbare ordeverstoringen? Wie bepaalt volgens u waar die grens ligt? En hoe gaat u voorkomen dat het criterium van «openbare ordeverstoring» steeds vaker en strakker wordt toegepast op protesten die politiek onwelgevallig zijn?

Vraag 5

Hoe wilt u de publieke discussie over het demonstratierecht en de balans tussen grondrechten en het handhaven van de openbare orde bevorderen? Worden maatschappelijke organisaties hierin meegenomen? Zo nee, bent u bereid hen hier wel bij te betrekken?

¹ AD, 28 september 2024, Grondrechten onder druk: demonstratierecht slijt politiek en samenleving(www.ad.nl/politiek/grondrechten-onder-druk-demonstratierecht-slijt-politiek-en-samenleving~a831c7ec/).

Vraag 6

Kunt u bevestigen dat het Wetenschappelijk Onderzoek- en Datacentrum (WODC)-onderzoek over of het huidige kader van het demonstratierecht nog voldoende aansluit bij de actuele ontwikkelingen, gericht zal zijn op het versterken van het demonstratierecht in plaats van het inperken daarvan?

Vraag 7

Wat vindt u ervan dat uit opinieonderzoek van EenVandaag² blijkt dat de helft van de respondenten (49%) voor inperking van het demonstratierecht is? Deelt u de opvatting dat het beschermen van uitingen die niet op steun kunnen rekenen van een meerderheid in de samenleving de kern van het demonstratierecht vormt? Waarom wel of niet?

Vraag 8

Hoe wordt de politie ondersteund in hun taak om niet alleen de openbare orde, maar ook het recht op demonstratie te handhaven? In hoeverre zijn extra middelen of trainingen nodig om deze balans te waarborgen?

Vraag 9

Deelt u de zorgen dat strenge maatregelen zoals in Engeland een verstomend effect kunnen hebben op het maatschappelijk debat in een democratische rechtstaat? Zijn er concrete plannen om vergelijkbare maatregelen in Nederland te overwegen?

Vraag 10

Hoe kijkt u naar de scherpe veroordeling van de Verenigde Naties (VN) van veroordelingen van activisten in Engeland tot celstraffen van vijf jaar voor het blokkeren van wegen? Kunt u reflecteren op de gevaren van zulke strenge maatregelen, en hierbij specifiek ingaan op de risico's van een potentieel «freezing» effect?»

² EenVandaag, 3 mei 2024, Vooral kiezers van rechtse partijen vinden dat demonstratierecht ingeperkt moet worden: «Maar dat is echt héél moeilijk» ([eenvandaag.avrotros.nl/panels/opiniepanel/alle-uitslagen/item/vooral-kiezers-van-rechtse-partijen-vinden-dat-demonstratierecht-ingeperkt-moet-worden-maar-dat-is-echt-heel-moeilijk/](https://www.eenvandaag.nl/panels/opiniepanel/alle-uitslagen/item/vooral-kiezers-van-rechtse-partijen-vinden-dat-demonstratierecht-ingeperkt-moet-worden-maar-dat-is-echt-heel-moeilijk/)).